

overhovedet kunde have, for at vente, at dette Forslag skulde foreligge senest ved Begyndelsen af denne Rigsdagssamling. Forslaget er imidlertid ikke kommet. Der er gaaet 5 Maaneder, siden Partiet Venstres Enighed forkyndtes for alt Folket, men Resultaterne deraf har man endnu ikke set. Man skulde dog tro, at Partiet Venstre i den nærmeste Fremtid maatte have Brug for at tage Stilling dertil.

Den højtærede Statsminister har jo bebudet at ville fremsætte Skatte洛夫slag, en Finansplan, naar den Veltalenhed, der udfoldes i dette Ting, foreløbig standser ved Afslutningen af denne Finanslovbehandling. Jeg kan dog ikke antage, at det vil vare helt til Juleferien, selv om man er kommet et godt Stykke paa Vej. Men naar den højtærede Finansminister skal fremsætte en saadan Finansplan med dertil knyttede Skatte洛夫forslag, maa det dog være fornødent, at der samtidig foreligger Klarhed over, hvilken Ordning man tænker sig gennemført for Militærvæsenet, og hvilke Udgifter man tænker knyttet dertil. Men ikke desto mindre staar i dette Øjeblik endnu alting hen i det uvisse med Hensyn til Regeringens og Partiet Venstres Stilling i det militære Spørgsmaal.

Vi er ganske uklare over den høje Regerings Stilling til selve vort Militærvæsens Formaal. Der er ganske vist fremsat Udtalelser fra Regeringens Side i den Henseende, men ikke ensartede Udtalelser. Den højtærede Udenrigsminister udtalte sig i Foraaet under Forhandlingen om den faste Voldgiftsdomstol, og han sagde den Gang, at man for de smaa Staters Vedkommende maatte gøre sig klart, at Rettens Autoritet var disses eneste Værn. Han har senere i Aarets Løb ved Møder ude i Landet i klare Udtalelser fastslaaet som sin Opfattelse, at med Hensyn til Bevarelsen af den nye Grænse for Danmarks Rige kunde man ikke bygge paa Bevarelsen af den nuværende Magtsituation i Europa, man kunde i det hele ikke bygge paa et Magtgrundlag. Jeg tror, jeg uden Overdrivelse kan sige, at disse Udtalelser er blevet mere paaskønnet af det Parti, jeg tilhører, end de er blevet beundret i det Parti, der afgør Regeringens Flertal her i Salen.

Ved Siden af den højtærede Udenrigsministers Udtalelser staar der imidlertid andre Udtalelser af den højtærede Statsminister, der ikke er præget af en tilsvarende Klarhed. Den højtærede Statsminister har om den kommende Militærordning

udtalt, at han ved den ønskede Tyngdepunktet i vort Militærvæsen flyttet fra Sjælland til Jylland. Han har sagt, at i Jylland krævedes der af Hensyn til den nye Grænse en stærkere Militærstyrke end den, vi har efter den bestaaende Ordning. Denne Tankegang fra den højtærede Ministers Side fører ind i et helt andet Spor end det, Udenrigsministerens Ord peger hen imod. Den fører netop hen imod den Opfattelse, at vort Militærvæsen skal have en forsvarsmæssig Opgave i dette Ords tidligere Betydning som et af de væsentligste Midler til at sikre Rigets Selvstændighed og Landets nye Grænse gennem en Kamp ved den sydlige Grænse. Jeg tror, det vilde være ønskeligt, om den højtærede Statsminister vilde gøre det klart her, hvilket Formaal vort Militærvæsen efter Regeringens Mening skal have. Det skulde man næsten tro maatte kunne lade sig gøre, eftersom Partiet allerede i Maj Maaned har drøftet Spørgsmaalet og fundet et Grundlag, om hvilket man mente at kunne samles i Enighed, et Grundlag, hvis virkelige Indhold man imidlertid ikke har fundet Grund til foreløbig at forelægge for Befolkningen.

Man siger endvidere i den paagældende Meddelelse, at man er enig om det teknisk-organisatoriske Grundlag for vort Militærvæsen. Hvad man egentlig tænker paa derved, er ikke helt klart. Dog har jeg paa et enkelt Punkt fra Partiets Venstres Side set en Tilkendegivelse af, at Hovedtanken i denne Udtalelse var Ønsket om at bevare den tvungne Værnepligt, dette System, om hvilket General Smuts siger: „Jeg betragter Værnepligten som Militarismens dybeste Rod; hvis den ikke ryddes bort, da vil alle vore Anstrengelser i det lange Løb vise sig at være forgæves“. Det er dette System, som man fra Regeringens og Partiet Venstres Side, under den Forhandling, der har fundet Sted, i første Række har gjort sig til Talsmand for, uden at vi dog hidtil har faaet Klarhed over, hvorledes man vil forene den saakaldte almindelige Værnepligts Princip eller Idé med en Ordning, hvor Halvdelen eller en Trediedel af den tjenestedygtige Styrke kommer til at gøre Tjeneste i Kraft af Lodtrækning, medens de andre i Kraft af Tilfældighedens Bestemmelse bliver fri derfor. I øvrigt har man med Hensyn til Ordningen af vort Militærvæsen ikke redegjort for egne Tanker, for egne Grundsetninger, men kun beskæftiget sig med en ganske ørkesløs Polemik mod det, man